

Републички хидрометеоролошки завод Србије
Кнеза Вишеслава 66
11000 Београд
Република Србија

ГОДИШЊИ БИЛТЕН ЗА СРБИЈУ 2013. година

Београд, 15. јануар 2014. године

Одељење за климатске прогнозе, информисање и обуку
Сектор Националног центра за климатске промене
web: <http://www.hidmet.gov.rs>
mail: office@hidmet.gov.rs

У Србији је 2013. година била екстремно топла, седма најтоплија у периоду од 1951 до 2013. године. Регистровано је шест топлотних таласа. Лето је било веома топло и сушно. У току 2013. године забележена је просечна количина падавина у већем делу Србије.

На територији Србије, 2013. година, са средњом температуром ваздуха од 11,6°C, је седма најтоплија година у периоду од 1951. године до данас, док је у Београду пета најтоплија од почетка рада метеоролошке станице (1888. година). Средња годишња температура ваздуха била је у интервалу од 4,7°C до 9,0°C у планинским крајевима, а у нижим пределима од 10,7°C до 13,8°C. Одступање средње годишње температуре ваздуха у односу на референтни период 1961-1990. је током 2013. године било у интервалу од 1,2°C до 1,9°C. Према расподели перцентила¹ 2013. година је била у категорији екстремно топло.

Највиша дневна температура ваздуха у току 2013. године измерена је 29. јула у Великом Градишту и износила је 39,7°C. Највећи број тропских дана² забележен је у Лесковцу и износио је 62 дана, што је за 30 дана више у односу на просечан број тропских дана. У Београду је било 52 тропска дана што је за 27 дана више од просека.

Превазиђен је дневни максимум температуре ваздуха за јануар у Сјеници и Лесковцу, за април на већини ГМ станица, за јун у Неготину и Зајечару, за јул у Зрењанину и Великом Градишту, за август на Палићу, Златибору и у Сомбору, за октобар у Лозници и на Златибору и за новембар на Златибору и у Сјеници.

Најнижа дневна температура ваздуха измерена је 30. новембра у Сјеници и износила је -19,5°C. У Београду је забележено 29 тропских ноћи. У већем делу Србије нису регистровани дани са јаким мразом³, док је у планинским пределима забележено до 32 дана.

Ледених дана⁴ је током 2013. године у Србији било од три до 15, а на планинама до 59 дана, што је од осам до 20 дана мање од просечног броја. У Београду је забележено четири ледена дана, што је за 14 дана мање од просека.

Количина падавина током 2013. године била је у интервалу од 533,3 mm у Зајечару до 1049,0 mm на Копаонику. Процент количине падавина у односу на нормалу 1961-1990. година је био у интервалу од 83(Златибор) до 128(Нови Сад).

Највећа дневна сума падавина од 70,5 mm забележена је на Копаонику 23. маја, док је у нижим пределима регистровано 66,9 mm 30. септембра у Новом Саду, чиме је превазиђен септембарски дневни максимум количине падавина на тој ГМ станици.

Према расподели перцентила количина падавина је током 2013. године била у категорији нормално у већем делу Србије. Кишно и веома кишно је било на северу земље и у Крагујевцу и Сјеници, док је сушно било у Ваљеву, Пожеги, Краљеву и на Златибору.

¹ n-ти перцентил неке величине је она вредност посматране величине испод које се налази n процената података претходно поређаних у растући низ.

² Тропски дан је по дефиницији дан са максималном дневном температуром ваздуха 30 °C и више

³ Дан са јаким мразом је по дефиницији дан са минималном дневном температуром ваздуха од -10°C и ниже

⁴ Ледени дан је по дефиницији дан са максималном дневном температуром ваздуха нижом од 0°C

У току 2013. године број дана са снежним покривача је износио од 14 у Сомбору и Нишу до 153 на Копаонику. У Зајечару је било 36 дана са снежним покривачем мање од просечних 52 дана. Највећа висина снежног покривача од 95 cm забележена је 16. марта на Копаонику. У нижим пределима највећа висина снежног покривача регистрована је у Ваљеву 27. новембра и износила је 32 cm, чиме је превазиђен дотадашњи новембарски максимум висине снежног покривача.

Хладни и топлотни таласи

На пет Главних метеоролошких станица забележен је хладни талас⁵ у периоду од 23 до 29. марта.

Током 2013. године у Србији је регистровано шест топлотних таласа⁶. Први је забележен крајем априла и почетком маја и просечно је трајао 12 дана, најдуже у Банатском Карловцу, 20 дана. Други је регистрован средином јуна и трајао је осам дана. Наредни топлотни талас је забележен од 24 до 29. јула на неколико ГМ станица. Топлотни талас регистрован почетком августа трајао је осам дана. У октобру је топлотни талас просечно трајао 11 дана, док је последњи регистрован на мањем броју станица, од 23 до 29. децембра.

Најјачи интензитет топлотних таласа⁷, регистрованих током 2013. године, је забележен на подручју Ваљева, док је најслабији био на подручју Зајечара.

⁵ Хладни талас представља континуирани низ од шест и више дана са минималном дневном температуром ваздуха у категорији веома хладно и екстремно хладно према статистичкој методи перцентиала

⁶ Топлотни талас је по дефиницији континуирани низ од шест и више дана када је максимална дневна температура ваздуха у категорији веома топло и екстремно топло

⁷ Интензитет топлотног таласа представља збир одступања вредности максималне температуре (за дане који припадају том топлотном таласу) од средње вредности максималне температуре за референтни климатолошки период

Прилог

Табела 1.

СРЕДЊА МЕСЕЧНА И ГОДИШЊА ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА (°C)

станција/месец	јануар	фeбруар	март	април	мај	јун	јул	август	септембар	октобар	новембар	децембар	год.
Палић	1.5	3.1	4.6	13.0	17.1	20.2	23.6	23.2	15.4	12.8	8.0	1.6	12.0
Сомбор	2.0	3.1	4.9	12.7	16.8	20.3	23.3	22.9	15.6	12.9	7.6	1.2	12.0
Нови Сад	2.3	3.6	5.4	13.4	17.4	20.0	22.4	22.9	15.7	13.6	8.4	1.6	12.2
Зрењанин	2.0	3.7	5.4	13.3	17.8	20.4	22.7	23.4	15.7	14.0	8.7	2.0	12.4
Кикинда	1.6	3.5	5.1	13.2	17.5	20.5	23.0	23.3	15.5	13.4	8.6	1.9	12.2
Б. Карловац	1.9	3.7	5.2	13.6	18.5	20.1	22.2	23.0	15.5	13.5	8.6	2.0	12.3
Лозница	3.5	3.8	6.5	13.4	17.2	20.2	22.8	23.4	16.4	13.6	8.4	1.7	12.6
С. Митровица	2.5	3.6	5.8	13.0	17.3	20.0	22.1	22.8	15.9	13.6	8.4	1.3	12.2
Ваљево	3.1	4.2	6.5	13.7	17.6	20.4	22.8	23.7	16.5	13.5	8.7	1.9	12.7
Београд	3.3	4.6	6.6	15.1	19.1	21.3	24.5	25.3	17.0	15.3	10.1	3.1	13.8
Крагујевац	3.0	4.0	6.3	13.3	17.9	19.8	21.9	23.1	16.2	13.5	9.3	2.5	12.6
С. Паланка	2.8	3.9	5.8	13.3	18.0	20.1	22.4	24.0	16.0	13.7	9.2	2.5	12.6
В. Градиште	1.8	4.0	5.4	13.2	18.5	20.2	22.8	23.7	15.5	13.5	9.4	1.9	12.5
Црни Врх	-2.8	-2.3	-1.0	9.0	13.0	14.8	17.9	19.2	11.6	9.4	4.0	-0.8	7.7
Неготин	1.2	3.5	5.2	13.9	19.4	22.2	24.4	25.1	17.5	11.8	8.0	1.3	12.8
Златибор	-0.4	-0.3	2.5	9.9	13.2	15.6	18.3	19.7	13.1	11.4	5.4	-0.3	9.0
Сеница	-1.3	0.1	2.8	9.0	12.5	14.8	16.5	17.4	11.8	8.9	4.4	-5.0	7.7
Пожега	1.1	3.1	5.5	12.0	16.0	18.5	20.3	21.1	14.3	11.4	6.7	-1.5	10.7
Краљево	2.6	4.1	6.5	13.7	17.8	19.9	22.5	23.8	16.4	13.6	9.0	1.3	12.6
Копоник	-4.4	-3.9	-2.0	4.7	8.5	10.8	12.6	14.6	8.2	7.0	1.9	-1.6	4.7
Куршумлија	1.8	4.0	5.7	12.3	17.2	18.7	20.8	22.3	15.3	12.2	8.1	1.1	11.6
Крушевац	2.6	4.1	6.5	13.4	18.3	20.1	21.9	23.9	16.3	13.1	9.0	1.2	12.5
Ђуприја	2.1	3.8	5.7	12.5	18.1	19.8	21.5	23.4	15.3	13.0	8.8	1.5	12.1
Ниш	2.9	4.9	7.0	14.0	18.7	20.6	22.8	25.1	17.3	13.9	9.5	1.6	13.2
Лесковац	2.2	4.8	6.4	13.2	18.1	20.1	21.6	24.1	16.5	12.2	8.6	1.1	12.4
Зајечар	0.6	2.8	4.6	12.9	18.0	20.4	22.6	23.6	15.8	11.1	7.4	0.3	11.7
Димитровград	1.1	3.3	5.2	11.8	16.8	18.1	20.0	21.9	15.2	12.0	8.1	1.0	11.2
Врање	1.8	4.5	6.4	13.2	17.4	19.4	21.8	23.9	16.9	12.8	8.3	1.1	12.3

Табела 2.

МЕСЕЧНЕ И ГОДИШЊЕ КОЛИЧИНЕ ПАДАВИНА (mm)

станција/месец	јануар	фeбруар	март	април	мај	јун	јул	август	септембар	октобар	новембар	децембар	год.
Палић	46.4	61.4	113.2	42.3	113.8	39.2	3.7	53.8	53.2	44.2	52.5	0.2	621.3
Сомбор	46.7	64.5	92.0	37.5	127.7	57.8	18.3	62.1	83.1	59.5	47.2	1.0	697.4
Нови Сад	60.5	40.4	76.1	39.1	108.8	125.7	34.4	26.7	107.8	66.2	41.0	1.3	739.7
Зрењанин	48.3	50.8	83.3	27.1	77.8	72.2	17.9	40.3	58.2	47.5	37.6	2.1	576.2
Кикинда	57.1	64.5	119.6	32.4	74.2	56.2	39.3	34.5	59.3	40.1	35.6	1.4	614.2
Б. Карловац	49.2	55.5	65.7	31.0	114.8	40.7	34.0	42.8	47.5	45.9	50.9	4.6	582.6
Лозница	57.2	97.1	92.0	38.3	160.5	60.5	27.6	43.4	67.5	66.4	63.5	0.9	779.8
С. Митровица	57.0	47.7	64.9	31.9	119.0	62.0	44.7	18.0	60.9	71.6	34.1	4.1	618.2
Ваљево	58.0	82.4	73.9	20.5	140.4	63.9	42.5	21.9	54.7	52.0	63.4	6.3	681.1
Београд	76.9	53.4	95.3	18.4	104.4	50.1	2.9	42.6	58.7	52.0	40.0	7.9	607.1
Крагујевац	61.4	84.4	101.9	41.2	70.9	85.5	60.6	50.1	49.6	41.7	61.2	6.4	715.6
С. Паланка	79.9	79.0	94.3	36.7	102.3	78.3	7.4	31.0	52.1	82.9	59.7	7.8	696.4
В. Градиште	65.7	36.9	123.7	45.3	86.4	34.1	35.6	27.6	69.1	43.6	67.0	12.1	650.1
Црни Врх	39.2	96.3	86.3	46.3	96.7	35.8	15.2	32.6	93.3	67.7	69.8	6.4	694.0
Неготин	37.3	169.7	72.9	42.4	75.2	44.5	23.3	18.0	82.2	64.0	70.8	3.4	700.2
Златибор	84.6	110.3	85.1	30.7	148.7	48.7	23.6	22.5	86.1	74.2	74.2	12.9	799.2
Сеница	90.7	80.5	80.5	28.1	137.7	92.7	92.6	46.9	39.8	67.0	52.8	19.5	829.0
Пожега	53.2	77.8	78.0	28.5	91.6	91.5	12.4	38.9	71.6	36.8	47.3	6.3	638.0
Краљево	56.1	75.0	81.5	41.1	122.4	94.8	23.2	23.0	48.6	50.7	57.8	7.6	681.8
Копоник	104.3	81.9	140.5	43.8	204.5	128.8	48.9	35.6	68.9	68.6	78.4	40.2	1049.0
Куршумлија	70.0	89.3	73.7	26.1	53.3	74.5	28.4	14.0	35.2	67.6	48.9	22.9	601.3
Крушевац	43.5	76.5	78.4	54.5	101.8	44.0	6.0	14.4	53.5	48.9	58.2	18.0	612.6
Ђуприја	66.9	86.8	103.7	37.8	60.2	75.7	21.4	25.3	56.9	69.3	72.3	16.1	694.9
Ниш	43.3	72.0	90.6	39.2	51.8	48.0	20.0	37.6	35.9	67.3	59.1	15.3	581.5
Лесковац	48.2	69.2	66.7	24.4	85.0	36.8	61.6	8.6	33.1	58.9	56.4	21.4	578.9
Зајечар	52.8	75.8	88.5	32.3	66.8	23.9	5.0	7.0	63.4	47.1	62.2	3.0	533.3
Димитровград	56.4	89.9	65.6	42.8	67.1	107.9	25.7	1.3	28.7	54.4	45.3	21.2	607.0
Врање	51.0	106.0	59.3	34.9	97.7	41.8	44.5	3.9	38.3	40.4	65.0	17.2	602.4

График 1. Редни број најтоплијих година у опадајућем низу у Србији за период 1951-2013. године

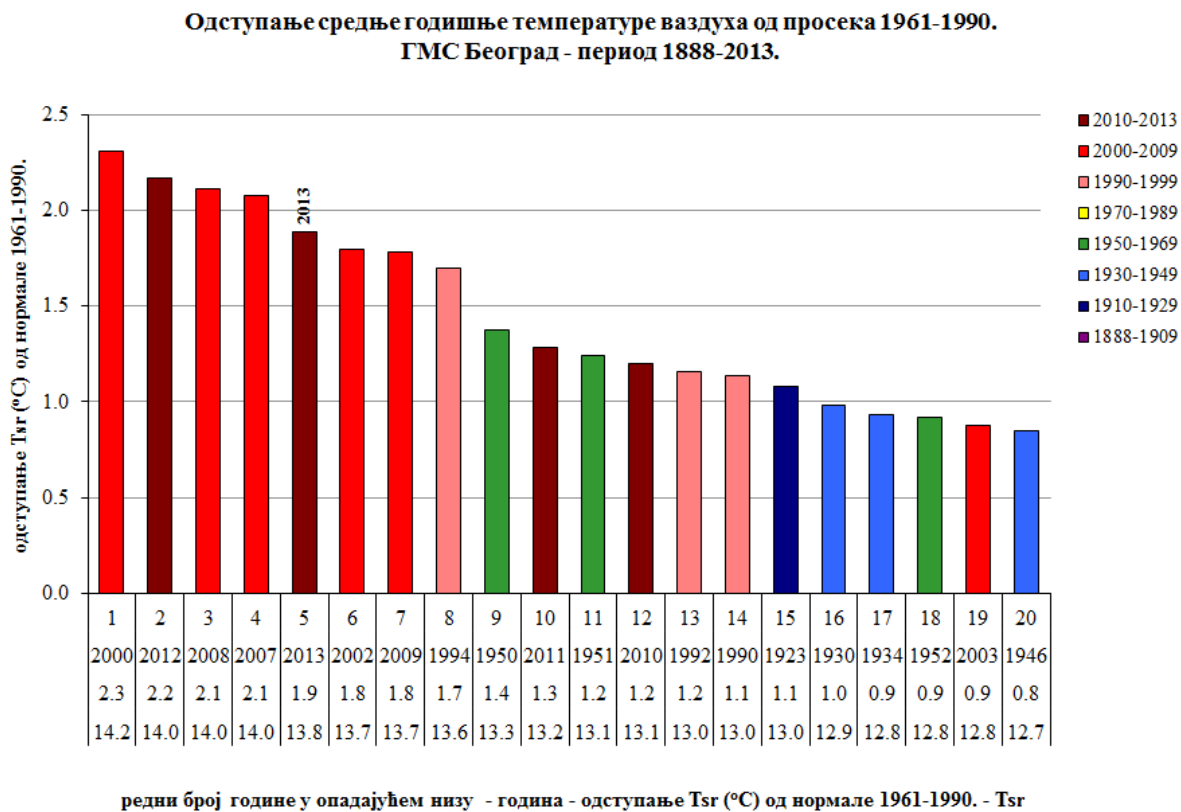

График 2. Редни број најтоплијих година у опадајућем низу у Београду за период 1888-2013. године

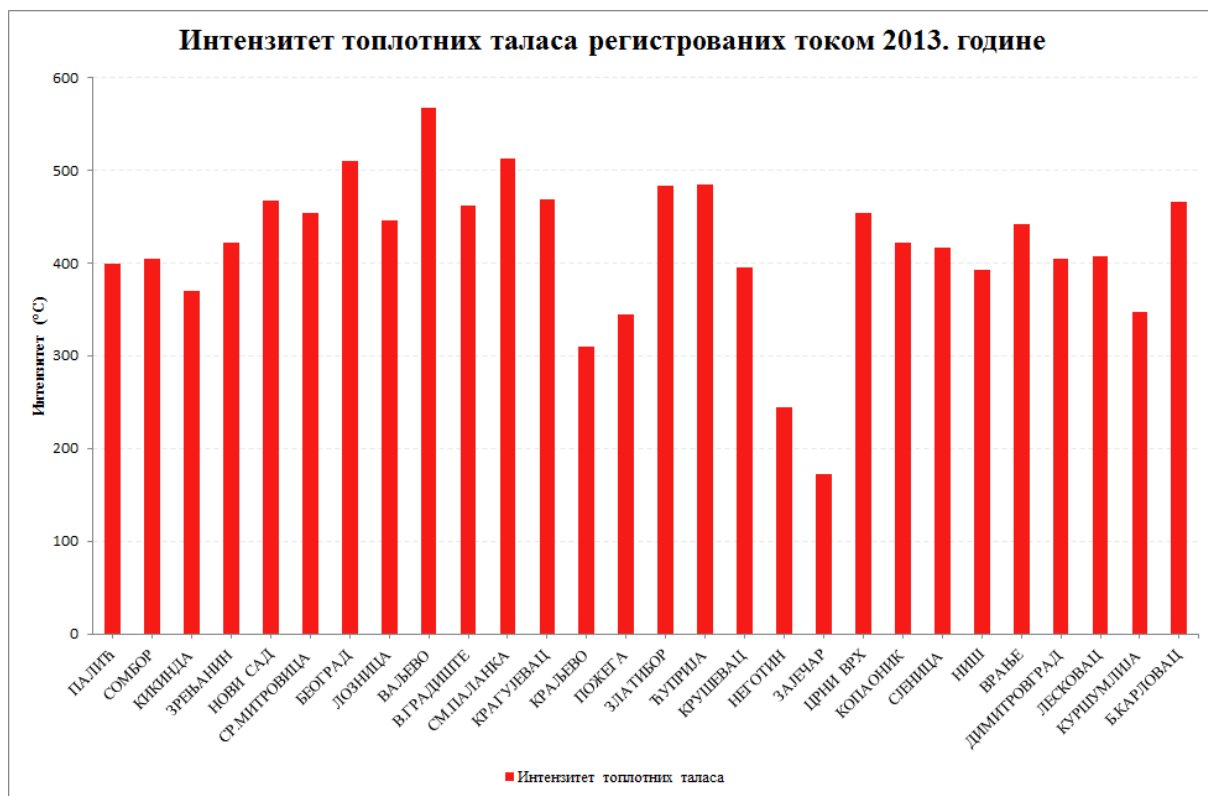
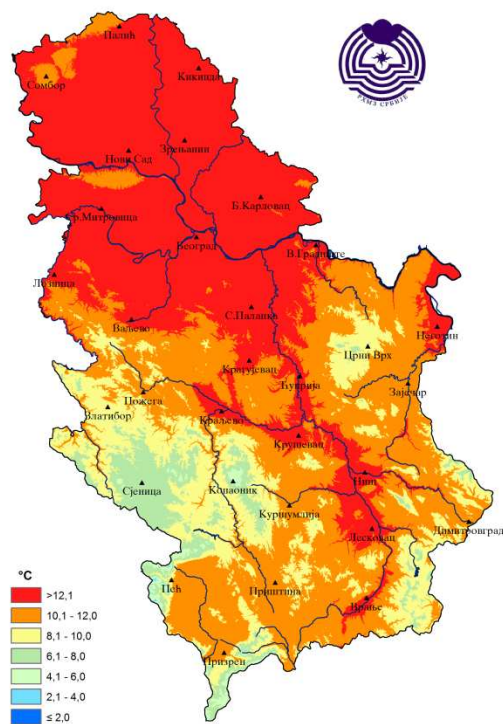
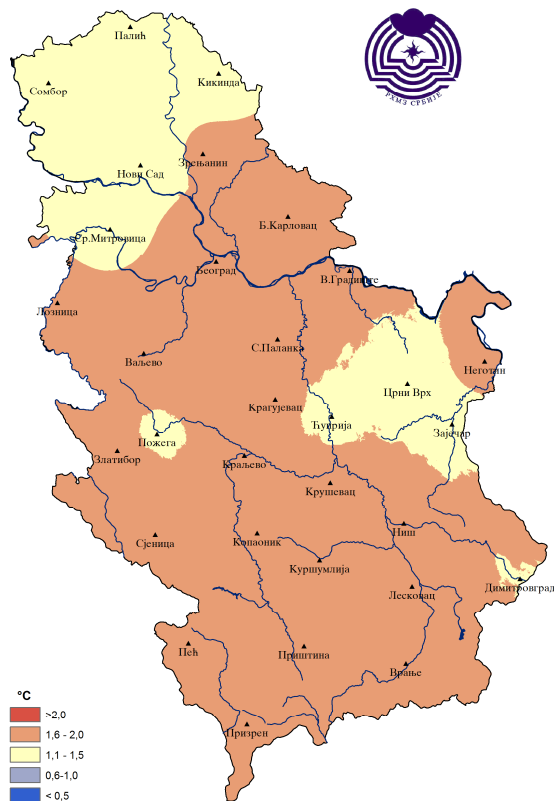

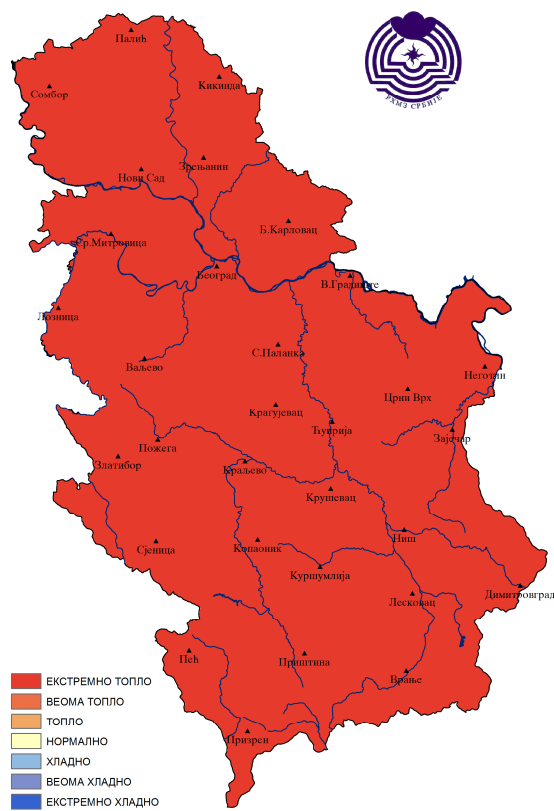
График 3. Интензитет топлотних таласа регистрованих током 2013. године

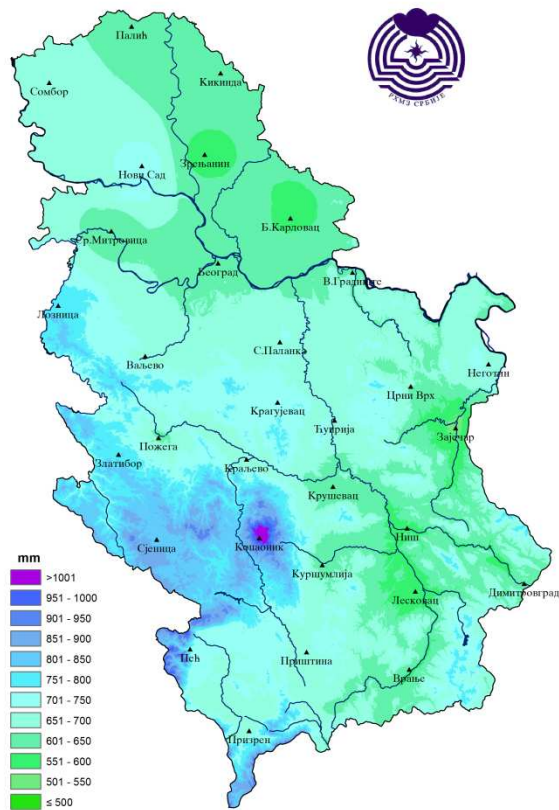
Слика 1. Просторна расподела средње годишње температуре у (°C) током 2013. године

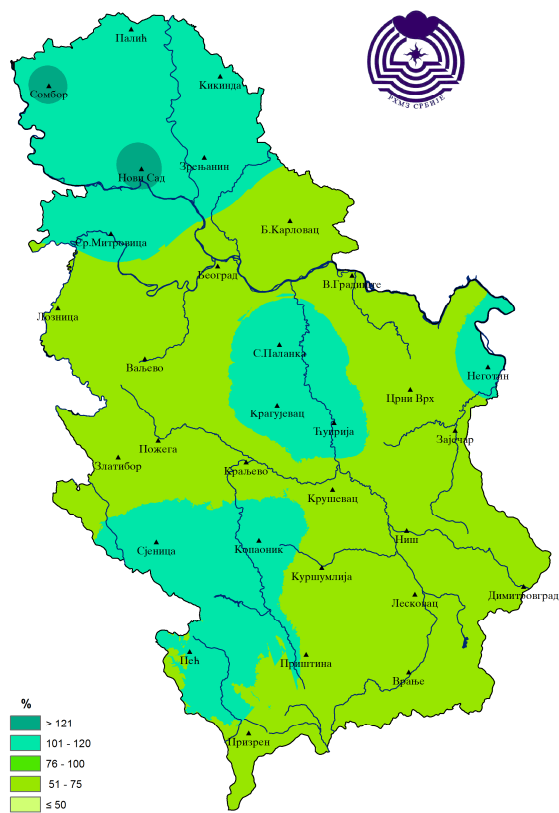
Слика 2. Просторна расподела одступања средње годишње температуре у (°C) током 2013. године

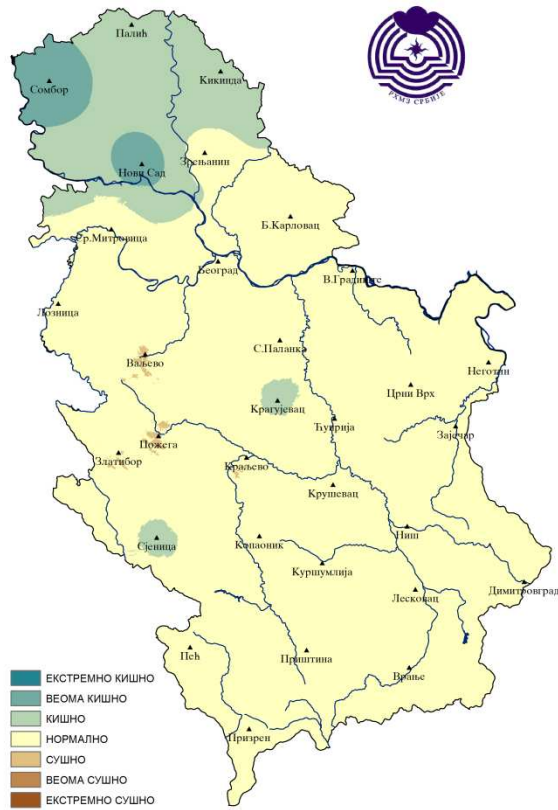
Слика 3. Просторна расподела средње годишње температуре одређена методом перцентиала током 2013. године

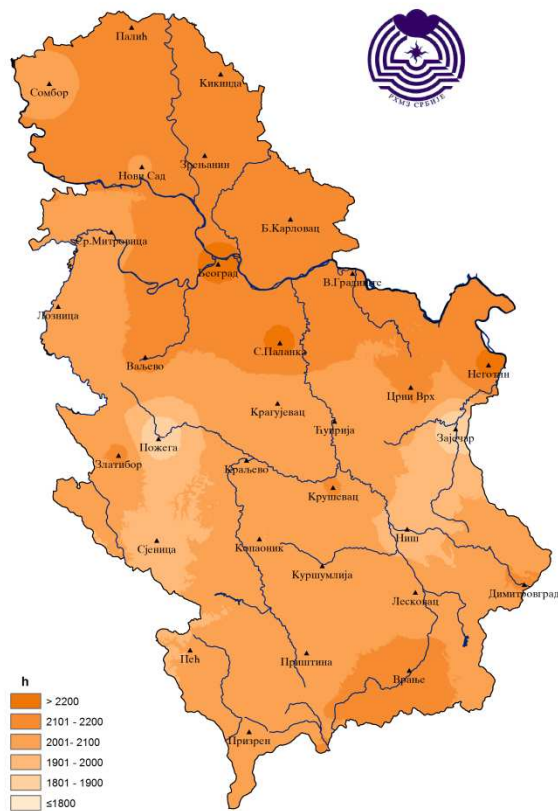
Слика 4. Просторна расподела годишње количине падавина у милиметрима током 2013. године

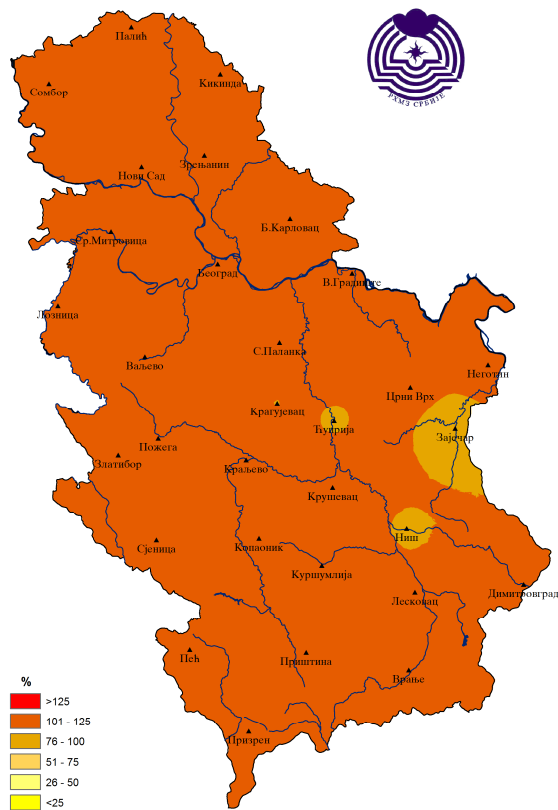
Слика 5. Просторна расподела годишње количине падавина у процентима од нормале за референтни период 1961-1990., током 2013. године

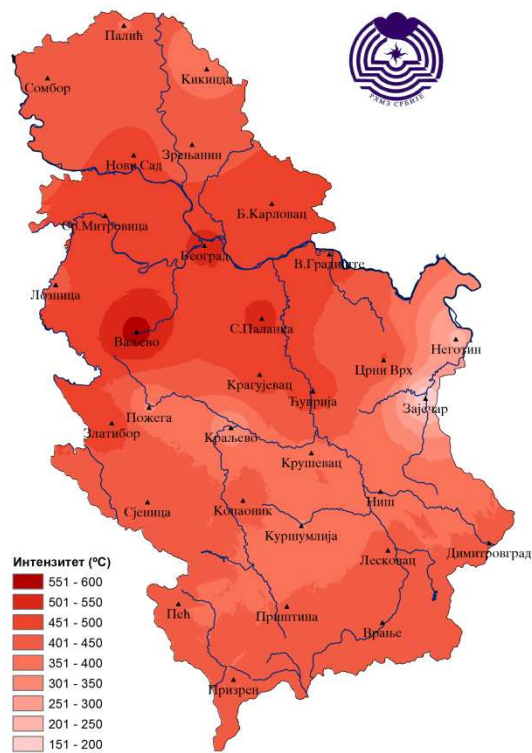
Слика 6. Просторна расподела годишње количине падавина одређена методом перцентиља током 2013. године

Слика 7. Осунчавање у часовима током 2013. године

Слика 8. Осунчавање у процентима од нормале током 2013. године

Слика 9. Просторна расподела интензитета топлотних таласа регистрованих током 2013. године у Србији